

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie . . . 2 zł. 50 gr.
 z odnośnikiem do domu . . . 3 zł. —
 Na prowincji z przesyłką
 pocztową 3 zł. 50 gr.
 Zagranicą 6 zł. —
 Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
 stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
 Nekrologi gr. 10, zwyczajne gr. 5.
 ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
 Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
 Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 31 (7960)

Niedziela, dnia 8 lutego 1925 r.

Rok XXXIII

DNIA 7-go lutego r.b.

otworzyłem przy ulicy WROCŁAWSKIEJ Nr. 16 w KALISZU

SALON SPORTOWY

zaopatrzone w wielki wybór artykułów sportowych:

Automobilizm

Atletyka

Boks

Gimnastyka

Hippika

Szermierka

Kolarstwo

Tennis

Piłka Nożna

Strzelectwo

Wyłączna Reprezentacja na Ziemię Kaliską

Fabryki Samochodów
i Traktorów„Fordson-Ford-Lincoln“ (części zapasowe
stałe na składzie).

Fabryki Rowerów

„Ormonde“ Światowej sławy.

Opony, dętki i masywy

„Fireston“ z gwarancją za wytrzymałość 20—25000 kilometr.
Największa liczba kilometrów za 1 złoty.

Artykuły Sportowe i wykwintne upominki T-wa „KOMISPOL“.

Zaopatrywanie formacji wojskowych, drużyn sportowych i zakładów naukowych w wszelki materiał sportowy.

Dział Elektrotechniczny:

Wyłączna Reprezentacja na Ziemię Kaliską:

Przemysłu
Elektrotechnicznego

„STANREJ“ Sp. Akc.

Rurki izolacyjne, Kątniki, Mufki, Puszki rozgałęzieniowe, Tulejki, Szpony i t. d.

Jeneralna Reprezentacja na Ziemię Kaliską oraz miasta: Sieradz, Tarek, Koło, Konin, Ostrów, Jarocin i Krotoszyn

Polskiej Żarówki „OSRAM“ Sp. Akc.

Światowej sławy żarówka, najtrwalsza i jedyna dająca największą oszczędność prądu.

Żarówka „OSRAM“ nie potrzebuje reklamy, kto ją raz spróbuje tylko „OSRAM“ używać będzie, żądać wszędzie!

Dział Elektrotechniczny zaopatrzony jest w wszelkie artykuły instalacyjne oraz aparaty do nagrzewania.

Łożyska stożk.-rolk. „TIMKEN“. Łożyska rolk. i kul. „RIEBE WERK“.

STANISŁAW ORSKI, Inż.

Kino
Stylowy

BOGINI DŻUNGLI

3 i 4 serja

zakończenie

Najpiękniejsza z kobiet

Najpiękniejszy z mężczyzn

Kazimiera Niewiarowska — Józef WĘGRZYN

stwarzają najpiękniejsze kreacje w najpiękniejszym filmie

Kiedy kobieta zdradza męża

!! MĘŻOWIE !!

Jeśli pragniecie się dowiedzieć, dlaczego wasze żony przyprawiają wam rogi, i nauczyć się w jaki sposób można ich uniknąć

to musicie zobaczyć film

333

„Kiedy kobieta zdradza męża“

!! ŻONY !!

Jeśli pragniecie zostać wiernymi swoim mężom
Jeśli pragniecie ich zdradzać
Jeśli pragniecie się nauczyć jak męża zdradzać nie należy

to musicie zobaczyć film

„Kiedy kobieta zdradza męża“

WĘGIEL | Portland-Cement | **WAPNO** | *Superfosfat* | **KOKS**
Górnośląski | RUDNIKI | zjednoczonych zakładów WAPNORUD | Emma i Wolfgang
z kopalń koksela PSZCZYŃSKIEGO

Na dogodnych warunkach poleca **Kaliska Spółka Opalowa** Kazimierzowska 1, tel. 92.

Niniejszem uprzejmie zawiadamiam, że w dniu 19 b.m. otworzyłem w Kaliszu, Stary Rynek róg Marjańskiej **Handel win, spirytualji, delikatesów i towarów kolonialnych.**

Posiadam na składzie doborowe wina ze znanej piwnicy mej w Stawiszynie. Handel stale zaopatrywać będą w towary pierwszorzędných gatunków po cenach możliwie najniższych.

Z poważaniem

Antoni Wyrembowski.

276

Restauracja „LOUVRE“ ul. Grodzka 7.

W sobotę, dnia 7 lutego r.b. odbędzie się

**WIELKI
Bal Maskowy**

Wejście bezpłatne! Tylko za zaproszeniami! Stolik zapewniony!
Początek o godz. 11-ej wiecz. **CENY NORMALNE!**
Komplet doborowej orkiestry powiększony!

„LOUVRE“ J. KIELER.

325

Pijcie najlepszą angielską mieszankę herbaty 103

D/H FELS TEA Co

Warszawa,

Plac Grzybowski 7.

16

LECZNICA OCZY
Dla chorych na
D-ra. med. R. SOBĄŃSKIEGO
Warszawa, Al. Ujazdowskie 37, m. 9. 1164

Koncesjonowane biuro elektrotechniczne
Inż. St. ZUKERA

wykonuje wszelkie instalacje na siłę i światło w zakres elektrotechniki wchodzące.
Wykonanie solidne z pierwszorzędných materiałów. **Ceny konkurencyjne.**
Biuro: Kościuszki 13, w fabr. sukces.
J. D. Maisnera, tel. 74. 2626

W nowej Sali Rzemieślników Chrześc. (Piekarska 7).

We wtorek, dn. 10 lutego, o godz. 8-ej wiecz.

Jedyny raz wystąpi w otoczeniu artystów teatr. Warsz. znakomita artystka scen Polskich

Irena Solska - Grosserowa

w sztuce 5-cio aktowej K. Schönkerra p. t.

„OPEŁAMA”

336

Nowe dekoracje — własne kostjomy. Bilety w cukierni p. Mayera. Ceny od 1 do 7 zł. Dyrekcja DONATA KRĘŻLA w Warszawie.

KINO

MIRAZ ZA JEDNĄ NOC

Od dn. 11 b. m.

Wstrząsający dramat z życia oficerów angielskich w Kolonjach afrykańskich.

340

Dr. Bolesław Cegłowski

wyjechał,

wraca w końcu marca.

zastępuje **Dr Cichocki.**

290

Niniejszem ostrzegamy przed W. SYTNEREM w Kaliszu, który wziął dnia 4 lipca 1923 r. posag od narzeczonej i dotychczas takowego nie zwrócił. Dopóki nie odda całkowitej należności nie wolno mu wstępować w śluby małżeńskie.

Powyzsze ostrzezenie jest dane na podstawie świadectwa czcigodnego Rabinatu w Kaliszu.

R. Bądźdrów
Przechodnia 5.

329

Jeżeli chcesz kupić
trwały kapelusz,
dobrą koszulę,
elegancki krawat,
powinieneś iść do

The Gentleman'a,

gdź znajdziesz tam wielki wybór,
dobry towar,
niskie ceny!

Kapelusze począwszy już od zł. 4,50 i do zł. 35,—
Czapki " " " 1,50 " 15,50
Koszule " " " 8,50 " 35,—
Krawaty " " " 0,75 " 11,—
Kołnierzyki frakowe — 1 zł. za sztukę!
Kołnierzyki stojące - wykł. 1,20 " za sztukę!

Ceny konkurencyjne!

THE GENTLEMAN

Wrocławska 23,

(firma chrześcijańska).

Jedyny w Kaliszu specjalny magazyn artykułów męskich Krajowych i Wiedeńskich.

Właśc. Mikołaj Zenger.

323

Przed czterdziestu laty

(garść wspomnień).

Napisał **Józef Radwan.**

V.

Przemysł i handel.

Przed laty czterdziestu przemysł w Kaliszu i najbliższej okolicy stosunkowo był mało rozwinięty, pomimo, że już wtedy funkcjonowały dwie największe w Królestwie Polskiem fabryki sukna Repphana w Kaliszu i Fidera, a raczej Nitsche go w Opatówku pod Kaliszem.

Obydwie te fabryki powstały pod protektorem ministra Lubeckiego, równorzędnie z fabrykami łódzkimi, zgierskimi it.d.

Korzystając z wydatnej pomocy rządu polskiego, a później po rewolucji rosyjskiej, właściciele tych dwóch zakładów przemysłowych porobili olbrzymie fortuny.

Po śmierci Wilhelma Repphana, która nastąpiła z górą czterdzieści lat temu, trzech bracia Repphanowie otrzymali oprócz fabryki sukna w Kaliszu, dobra Petryki i Zbiersk z cukrownią pod Stawiszynem, oraz wielki majątek o 9 wiorst od Kalisza, Dębe i Biernatki.

Fabrykę i Zbiersk prowadził Emil Repphan, Paweł Repphan gospodarzył w Dębem, August założył fabrykę kotłów w Warszawie.

Fabryka Repphana mieściła się w całym bloku nieruchomości na ulicy Stawiszynskiej, Niecałej i szosie Tureckiej (dziś pl. Killińskiego i

ul. Warszawska), zatrudniała kilkaset robotników i wyrabiała najprzedniejsze sukna.

W posiadaniu fabryki był również folusz (dzisiejsza elektrownia) przeznaczony przeważnie dla prania sukna. Dawny młyn wodny, dla piekarzy Kaliskich w r. 1839-ym darował wraz z prawem wody na Prońcie w granicach miasta, rząd rosyjski właścicielom fabryki za zasługi położone dla rządu. Odnośny reskrypt znajduje się do dziś dnia w hipotece Kaliskiej.

Równie zamożnym był Nitsche i równie wyborowe sukna wyrabiała fabryka w Opatówku. Tam też pracowało paruset robotników, przeważnie kolonistów i włościan ze wsi okolicznych.

W mieście naszym wówczas po za tymi fabrykami wybijał się przemysł garbarski. Dwie garbarnie Fuldego i Fritschego (na ulicy Ciasnej) produkowały towar pierwszorzędny.

Trzecia garbarnia i młyn Deutschmanów (jedyny wówczas młyn parowy) egzystuje i proseruje do dziś dnia przy ul. Krótkiej. Fabryka Schnera na Babinej wyrabiała wyborne tasiemki i pasmanterje.

Z innych dziedzin przemysłu wymienić należy na Nowym Świecie fabrykę maszyn rolniczych Porembla (w kilka lat później zbankrutowała.) przy ul. Ciasnej, dwie fabryki fortepianów: Hintza (gm. Tow. Kred. Miej. ul. Kazimierzowska) i Fibigera (w r. 1885-ym w hotelu Polskim róg Wrocławskiej i Alei Józefiny), dwie drukarnie przy ul. Marjańskiej (Hindemitha i Czerwińskiego) i cały szereg warsztatów rzemieślniczych, jak masarnia Herbicha, warsztat szewski Drygasa, który wysyłał wielkie partje obuwia do Niemiec gdzie cieszyły się olbrzymim powodzeniem, warsztat brzoźniczy Kremera, słynny na całą Polskę, mydlarnia Kindlera, warsztat powroźniczy, Zabierza i wiele wiele innych, które cieszyły się uznaniem i słynęły z dobroci towarów.

Krawców wówczas było dwóch pierwszorzędnych Sowiński, słynny graż w bilard i facecjonista, u którego ubierała się wieść i arystokracja miejska i Czarnożył, ojciec założyciela słynnego „Powszechnego Banku Depozytowego”, u którego można było się ubrać taniej i oddawał mniej zamożnym ubranie na raty. Piękne meble wyrabiali stolarze Blümel i Adam. Z majstrów murarskich najwięcej mieli roboty Piasecki i Farchalski, z ciesielskich Dąbrowski. O tym ostatnim długi czas po Kaliszu krążyła anegdotka treści następującej:

Owczesny gubernator Daragan, podczas przechadzki po parku spotkał Dąbrowskiego przy reperacji mostu i zaczął go: „No panie Dąbrowski jeszcze Polska nie zginęła”. Na co Dąbrowski odpowiedział: „Dopóki pan panie gubernatorze będzie u nas” Polska nigdy nie zginie”. Tu zaznaczyć winienem, że Daragan cieszył się szczególną sympatją wśród rzemieślników i robotników, z którymi często prowadził rozmowy.

W pierwszym roku mego pobytu w Kaliszu powstała pierwsza piekarnia. Syn obywatela ziemskiego z pow. Ostrowskiego Walenty Howiecki założył piekarnię mechaniczną, z której pieczywo, szczególnie bułki i rogaliki cieszyły się wielkim popytem. — Duży warsztat blacharski miał Franck w starym Rynku, obok domu Kindlera.

W polskich rękach handel stosunkowo był bardzo niski. Przeważały sklepy kolonialne i handel win. Tu podkreślić muszę, że wówczas nadzwyczaj mało było sklepów nie tylko polskich ale i żydowskich, najwyżej po dwa lub trzy sklepy na ulicy, i to tylko w pobliżu Rynku. Na uli-

Salon Mod

„STELLA”

posiada w wielkim wyborze:

wykwintną bieliznę damską

oraz

najmodniejsze

kapelusze od zł. **25.**

Z czem polecam się Sz. Klijehteli.

Z poważaniem

„STELLA”

Kalisz, Al. Józefiny 1.

164

Składajcie ofiary na inwalidów woj.

P. T.

Niniejszym uprzejmie komunikujemy naszym Sz. Klientom, iż z dniem 10-go lutego r. b., otwieramy w Kaliszu w Halach przy Nowym Rynku, filję hurtowej sprzedaży towarów kolonialnych.

Polecamy wykwinną mąkę ameryk., smalec ameryk., oraz wszelkie towary kolonialne po cenach konkurencyjnych.

Z poważaniem

Dom Handlowy B-cia Beatus

Kalisz, ul. Krótka 1. telef. 271.

334

cach dalszych, na Nowym Rynku, który wtenczas nawet nie był wybrukowany, na Babinej it.d. nie było ani jednego sklepu. Było to wskutek bliskości granicy, gdzie nabywano nie tylko towary ale nawet zapasy żywności. — W r. 1885-ym na ulicy Warszawskiej pomiędzy Rynkiem i Cerkwią, o ile pamiętam były pwszystkiego trzy sklepy większe, księgarnia Szczepankiewicza, sklep z herbała i towarami rosyjskimi, jak samowary it.d. Troski i sklep galanteryjny Lubelskiego, który zaraz po moim przyjeździe zbankrutował.

W Rynku było parę sklepów z towarami lokciowymi i norymberszczyzną, skład futer Landau'a i dwa sklepy damskich ubrań i palt Pata i Kopfa, które stale miały procesy z komorą o kontrabandę.

Przemysł koronkarski i hafciarski powstał w Kaliszu w parę lat później.

kich i podniosłych chwil organizacji i utrwalenia Sądownictwa Polskiego na odzyskanych ziemiach Wielkopolski, obudzenie tak żywego zainteresowania tem wielkiem dziełem szerokich kręgów społeczeństwa, było czynem świadczącym nie tylko o zrozumieniu doniosłości chwili, o przejęciu się dalszym rozwojem i podniesieniem instytucji sądowej, ale też z rzeczywistym umiłowaniu tej instytucji i zamiarach skierowanych ku ugruntowaniu jej świętej przyszłości.

Wyrażając p. Prezesowi moje pełne uznanie i podziękowanie za trudy poniesione przy tak celowej i ułnej jej organizacji tej uroczystości proszę o wyrażenie w moim imieniu podziękowania za uświetnienie pamiętnych chwil Sądownictwa Polskiego Miastu, miejscowemu Duchowieństwu, Adwokataturze i Obywatelstwu.

(—) Minister A. Zychliński.

Transport robotników do Francji.

WARSZAWA, 7. Jak nas informują, Państwowy Urząd Posrednictwa Pracy przygotowuje nowy transport robotników na wyjazd do Francji. Są to robotnicy nie-tachowi wyjeżdżający przeważnie na roboty kopalniane. Obecny transport liczy 35 robotników.

Znaczna niżka cen w hotelach.

WARSZAWA, 7. Jak się dowiadujemy, podjęta przez wydział walki z lichwą Kom. Rządu akcja sprawdzania cen na pokoje w hotelach dała już dodatnie wyniki. Po skonstatowaniu przez przedstawicieli władz, że ceny te są zbyt wygórowane, hotelarze zgłosili w Kom. Rządu deklarację o obniżeniu cen na pokoje w wysokości od 20 do 30 proc. dla gości stałych i od 10 do 15 proc. dla przyjezdnych. Zniżkę tę zadeklarowało dotychczas zaledwie kilku hotelarzy.

Litwa i Watykan

KOWNO, 7. (Pat). Rozpoczęły się tu między przedstawicielem Watykanu, a rządem litewskim rokowania w sprawie zawarcia konkordatu. W myśl tego konkordatu Litwa ma otrzymać jednego arcybiskupa i czterech biskupów, oraz jednego ubiskupa wojskowego.

Targi Gdańskie

GDANSK, 7. (Pat). Z powodu zbyt małej frekwencji osób zwiedzających Targi zarząd Targów obniżył cenę wstępu z 6 guldenów na 3 guldeny.

GDANSK, 7. (Pat). Dyrekcja Targów Gdańskich komunikuje, że wczorajszy dzień Targów nie zalicza się do najlepszych. Wprawdzie wiele dostawców wyraża swe zadowolenie z przebiegu Targów w dniu wczorajszym nie można jednak tego uogólnić. Bojkot ze strony polskiej, oświadcza dalej komunikat wpływa silnie na niepowodzenie Targów.

Tańców

modernistycznych w najnowszym stylu w kompletach — i lekcje prywatne (oddzielne) w specjalnym salonie udziela

Zygmunt Makowski

Kalisz, Al. Józefiny Nr. 16, II p. front
337 od 12—2 p. p.

Z Rady Miejskiej.

W czwartek 5 b.m. odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej, które o godz. 8 otworzył przewodniczący prof. Michalski.

Po odczycaniu przez sekretarza rad. Dancygera protokołu z poprzedniego zebrania i zatwierdzeniu takowego odczytano i przekazano komisji do podziału subsydjum pisma Rady Nauczycielskiej Szkoły Związkowej i Dyrekcji Szkół Handlowych Męskich i żeńskich o przyznaniu subsydjów.

Przed przystąpieniem do rozpatrywania budżetu p. Prezydent komunikuje, iż uchwalona poprzednio suma 1,500 zł. na wypisy szkolne nie wystarczy, gdyż w roku ubiegłym wydatkowano na ten cel 3,850 zł.

Po krótkiej dyskusji pozycję tę podniesiono do 3,000 zł.

Rozpatrując dział czwarty budżetu, t.j. zdrowotność rad. Edelstein krytykuje działalność komisji sanitarnej.

Dr. Koszutski zaznacza, iż strona sanitarna jest słaba i zdrowotność stoi na niskim poziomie i aby tym brakiem zaradzić należy proponowane sumy podwyższyć.

Głównik Maciejewski stwierdza, iż nie jest to wina komisji sanitarnej, a wina ingerencji policyjnej, gdyż protokoły sporządzane przez komisję idą do Starostwa i jaki ich rezultat, nie wiemy. Po krótkiej dyskusji w której podnoszono znaczenie ścisłej kontroli produktów spożywczych na rynku żądając aby takowa odbywała się w sklepach i uchwalono budżet w kwocie 21,550 zł.

Przytem rad. Chlebosz zaznacza, aby Magistrat zwrócił się do Starostwa o energiczniejsze karanie z protokołów sanitarnych.

Przechodząc do wydziału szkolnego rad. Nowacki mówi o braku odpowiedniej kontroli nad dziećmi w wieku szkolnym uważając, że powinny być wypełniane wykazy o dzieciach, które wyszły z jednej szkoły i nie chodzą do innej.

Rad. Pacholski stwierdza, iż Magistrat w tym dziale bardzo dużo zrobił jednak są jeszcze luki i wskazuje, że na pomoce naukowe przeznaczona jest 3,000 zł., które nie mają realnego znaczenia, natomiast ważną pomocą naukową będzie urządzenie ogrodu botanicznego.

Po krytyce rad. Nowackiego działalności higienistek w szkołach postanowiono zaangażować jeszcze jedną higienistkę.

Postanowiono na pomoce naukowe przeznaczyć sumę 4,500 i 1,500 na urządzenie ogrodu botanicznego, przeznaczając sumę 4,500 zł. do dyspozycji Rady Szkolnej przy czym prof. Michalski wyraża życzenie, aby Magistrat zakupił wał podreczniki szkolne przed rozpoczęciem się roku szkolnego, a nie tak jak dotychczas.

Na wniosek rad. Kallinowskiego podniesiono sumę na kolonje i półkolonje letnie o 2,000 zł., a na wniosek rad. Nowackiego podwyższono pozycję na kupno odzieży o 1,500 zł. i w różnych na kupno kalamarzy dodano 1,000 zł.

Następnie rozpatrywano wniosek Magistratu wstawienia do budżetu szkolnego sumy 31,148 zł. na umiastowienie czterech szkół żydowskich.

Wniosek ten spotkał się z opozycją prawnicy. Radny nadrabim Lipszyc przemawia w obronie umiastowienia szkół żydowskich, dodając że się to słusznie żydom należy.

Rad. Pawlikowski odpowiadając zaznacza iż żydzi przez swoje dążenia odrębności chcą tworzyć państwo w państwie i stale stawiają odpowiednie wnioski jak żądanie urzędników żydów w Magistracie, ogłoszeń urzędowych w języku żydowskim, dążą do stworzenia Judeo-Polski.

Jeżeli żydzi chcą mieć szkołę odrębną to przecież mając takich bogaczy jak p. Peite dla których 100,000 zł. nie ma znaczenia, mogą wybudować swoją własną szkołę.

Rad. Dancyger atakuje Pawlikowskiego zaznaczając, iż żądanie pewnych grup politycznych żydowskich nie wolno przypisywać wszystkim żydom i jednakowo ich traktować i zarzucanie nie budowania państwa w państwie lub tworzenia Judeo-Polski jest conajmniej niewłaściwe.

Prezydent Szarras wyjaśnia, że sprawa ta jeszcze nie była rozpatrywana przez komisję i dla tego proponuje przekazać ją Radzie Szkolnej i komisji finansowej.

Rad. Siemiątycki uznaje taktowność i rzeczowość wywodów rad. Pacholskiego, zaś rad. Pawlikowskiego nazywa Puryszkiewiczem, za przewodniczący przywołuje go do porządku i radzi Pawlikowskiemu, aby brał przykład ze swych kolegów radnych i w zakończeniu proponuje również przekazanie komisji całej tej sprawy.

Rad. Pawlikowski odpowiadając Dancygerowi i Siemiątyckiemu dodaje, iż Polska jest dla Polaków, a nie dla różnego rodzaju przybłędów, dalej przytacza wrogą działalność żydów w Grotnie i Błaszczach i kończy mówiąc, że tam, gdzie idzie o obronę interesów państwa, to żydzi są

TELEGRAMY.

Nominacja

WARSZAWA 7. (Pat). Pan Prezydent Rzplitej postanowieniem z dnia 4 lutego b.r. zwolnił p. gen. broni w stanie spoczynku Kajetana Olszewskiego ze stanowiska wojewody wołyńskiego i równocześnie zamianował pana Aleksandra Dębskiego dotychczasowego starostę chełmskiego, wojewodą wołyńskim.

Sprawa Umińskiej

PARYŻ, 7. (Pat). Dziś przed sądem przysięgłych w Paryżu rozpocznie się proces Stanisławy Umińskiej, oskarżonej bronią będą Henri Robert, członek Akademii Francuskiej i adwokat polski Rudenko, członek palestry paryskiej. Publiczność paryska oczekuje z wielkim zainteresowaniem dzisiejszego procesu, który należy będzie niewątpliwie do najgłośniejszych w ciągu ostatniego roku.

Sowiety nie chcą nie płacić.

MOSKWA, 7. (Pat). United Press. Na konferencji partyjnej w Leningradzie Zinowjew oświadczył, że Francja gotowa jest przyjąć spłatę długów rosyjskich po obecnym kursie franka. W ten sposób wartość w złocie pretensji francuskiej obniżyłaby się o 3/5. Rosja jednak nie chce zapłacić i 700 milionów rubli w złocie, który Francja obecnie żąda. Nieprzejednane stanowisko rządu sowieckiego należy przypisać zapewne nadziejom na uznanie Rosji przez Amerykę. Zinowjew zaznaczył dalej, że uznanie to nastąpi wkrótce, gdyż Ameryka nie może spokojnie patrzeć na bezpośredni kontakt Rosji z Japonją. W dalszym ciągu swoich wywodów Zinowjew powiedział, że dla Waszyngtonu kwestja koncesji i propagandy bolszewickiej, jest ważniejsza, niż kwestja uregulowania długów rosyjskich.

Pożar kościoła

RZYM, 7. (Pat). Messagero podaje, że w pewnej wsi pod Piatanesą w zakrystji miejscowego kościoła wybuchł pożar, który ogarnął także dach. W czasie akcji ratunkowej nastąpiły trzy eksplozje. Stwierdzono, że nad zakrystją były umieszczone skrzynki z amunicją. Policja wdrożyła energiczne śledztwo.

Pięcioletnie sądownictwo w Poznańskim

POZNAN, 7. (Pat). Min. Sprawiedliwości nadesłał z okazji uroczystości pięcioletnia Sądownictwa w Wielkopolsce na ręce Prezesa Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, pismo następującej treści: Odświeżenie w pamięci wiel-

neutralnymi, lecz gdy idzie o wycisnienie ostatnich soków z państwa to żydzi zadają, i jeżeli żydzi uważają, że im w Polsce źle to wolna droga i fora ze dwóra.

Rad. Heber nie dziwi się wystąpieniu Pawlikowskiego, gdyż jest on twórcą słynnych dziecięcioro przykazań w myśl których postępują i zaznacza, że żydzi nie wzbogacili się napaściami i rozbojem na poczty (Pawlikowski zapytuje Hebera, a kto fałszuje pieniądze) i w zakończeniu dodaje, że żydzi nie więcej nie żądają jak tylko tego co im się słusznie podług proporcji i konstytucji należy.

Przekazując wniosek ten Radzie Szkolnej i komisji finansowej wobec spóźnionej pory, przewodniczący przerwał dalsze rozpatrywanie budżetu i następnie przystąpiono do rozpatrzenia interpelacji lewicy w sprawie postępowania dr. Karbowski. Interpelanci zapytują czy Magistrat upoważnił dr. Karbowski do robienia nocnej rewizji w szpitalu św. Trójcy, a jeżeli nie, to co zamierza zrobić, aby instytucję tę ustrzec od podobnych napaści.

Interpelację uzasadniał dr. Koszuński wyjaśniając, iż w środę o godz. 11 w nocy w szpitalu św. Trójcy zjawił się dr. Karbowski żądając otworzenia kancelarii, chcąc robić jakieś rewizje, chodziło zdaje się o relewy, które dr. Karbowski zabrał następnie żądał aby siostra starsza, którą wtedy była dyżurna, przysłała na dół i dawała jakieś wyjaśnienia.

Dotychczas nie było zwyczaju, aby ktoś w nocy przychodził do szpitala, przecież tam jest biuro Magistratu, gdzie ławnik danego wydziału ma zawsze wstęp i ławnik Maciejewski był zawsze lojalny. Lekarz naczelny zwrócił się z zapytaniem czego sobie życzy dr. Karbowski, na co otrzymał odpowiedź, że go to nie obchodzi wtedy poprosił go, aby opuścił szpital.

Wobec tego zapytujemy, czy rewizja ta była robiona z upoważnienia Magistratu, a jeżeli nie to co Magistrat przedsięwzięmie, aby takie napaści się nie powtarzały.

Prezydent Szarras zaznacza, że resortowym ławnikiem jest p. Maciejewski i Magistrat nie uważa dr. Karbowski do żadnej rewizji.

Ławnik Maciejewski, wyjaśnia, że dr. Karbowski zwracał się do niego o relewy, które mu przyrzekł dać lecz z powodu choroby skutecznie tego nie mógł.

Rad. Pawlikowski mówi, iż z tego co słyszymy wynika jak gdyby do szpitala miał prawo wchodzić tylko ławnik szpitalny, uważam że to nie jest słuszne, i żąda wyboru specjalnej komisji, która kontrolowała szpital i miała prawo kontroli w każdej chwili, gdyż widocznie jest coś tam nie w porządku.

Dr. Karbowski wyjaśnia, iż słysząc o nieporządkach w szpitalu poszedł tam i zabrał relewy i mówi, że to jest nie w porządku dlatego, że relewy nie są podpisane właśnie przez dr. Koszuńskiego.

Dr. Koszuński wyjaśnia znaczenie relew i ich podpisu, dodając, że lekarze sami kontrolując czy chorzy podług relew otrzymują żywność, ale nam nie idzie o relewy tylko o bezprawne wkroczenie na rewizję bez polecenia Magistratu (Dr. Karbowski: byłem i jeszcze pójdę. Dr. Koszuński pan tam nie pójdzie bo pana wyrzucą).

Podczas przemówień następuje wrzawa i nie wiele przeciwnicy zwracają uwagi na prezesa. Słusznie rad. Dańcyger zarzuca, abyśmy więcej okazali poszanowania przewodniczącemu na nie jednokrotne jego uwagi, gdyż zmuszeni będziemy postawić wniosek o wykluczenie z posiedzenia korporego radnego.

Ze strony lewicy został zgłoszony wniosek następujący:

Rada Miejska poleca samowolę ławnika Karbowski i zakłada protest przeciwko takiemu w razie zaś powtórzenia się podobnego wypadku, Rada zmuszona będzie odwołać tego ławnika.

Prezydent Szarras w ostrych słowach odpierta insynuacje rad. Pawlikowskiego jakoby w szpitalach źle się działo, nie można dopuścić, aby ławnicy czy kierownicy mieli ingerencję w innych wydziałach, gdyż byłoby to niemożliwe, i na to zgodzić się nie mogę. Nie widziałem nigdzie aby kierownik jednego wydziału chodził do drugiego i rządził się tam, przepraszam za wyrażenie, jak szara geś. Nieprawdą jest, że dr. Karbowski jest odosobniony w Magistracie, gdy wszystkie uchwały w 99 proc. przechodzą jednogłośnie.

Ławnik Maciejewski oświadcza, iż każdy ławnik ma prawo po porozumieniu się, iść do szpitala, nie mówiąc wcale o co mu chodzi i jeszcze tego nie było, aby który z ławników ingerował w wydziale nie swoim bez wiedzy kolegi.

W szpitalu była komisja rewizyjna i rewizję robiła, lecz na usłone nawet moje prośby protokółu nie sporządziła. Dr. Karbowskiemu chodziło o jakąś, gdyż widział rachunek na 100 mendi faj, dla tego żądał relew z tygodnia i z tego też

nieby się nie dowiedział a dowiedziałby się wtedy gdyby wziął relewy za cały miesiąc a takie relewy są w Magistracie.

Mec. Engelhardt stwierdza, iż zgłoszona interpelacja przedstawia zagadnienie nad którym winniśmy się wżyszy tak z prawej jak z lewej strony zastanowić.

Ja sobie nie wyobrażam, aby każdy radny miał prawo po nocy robić jakieś rewizje, gdyż przedwzyskiem czas jest odpowiedni po temu Należało w dzień zażądać aby ławnik zaraz je chciał do szpitala dla stwierdzenia tego czy owego a gdyby tego odmówił to należałoby przyjść z tem na Radę, trzeba stwierdzić iż na podobne postępowanie pozwolić nie można.

Radny Cielebosz dziwi się, że dr. Karbowski idzie do nie swojego wydziału, a gdy się mówi o budzecie szkolnictwa, którego ławnikiem jest dr. Karbowski, który powinien przyjść z odpowiednimi wnioskami, to p. dr. Karbowski wziął wody w usta i nie mówi, a tego rodzaju traktowanie spraw jest nie na miejscu. Zabolalo mnie, że p. Pawlikowski, który widział samorządy w Holandji i Belgji broni tego rodzaju anarchji, i gdyby w myśl dawnego wniosku p. Pawlikowskiego był otwarty kłopot nocy, to p. Dr. Karbowski przychodziłby na rewizję do szpitala o 4-ej na rano, a dotychczas rzeczy dopuścić nie można.

Dr. Karbowski ubolewając na tem, że go Magistrat nie broni, krytykuje działalność lekarzy w szpitalach.

Mec. Kijewski biorąc sprawę ze stanowiska jurystycznego proponuje, aby przewodniczący przeprowadził odpowiednie śledztwo i dopiero po tem Rada może wydać opinie o postępowaniu dr. Karbowski.

Po przemówieniach jeszcze kilku mówców rad. Cielebosz cofa swój wniosek i przychyła się do wniosku mec. Kijewskiego, w rezultacie czego wybrano komisję z trzech osób, a mianowicie prof. Michalskiego, dyr. Pacholskiego i mec. Engelhardta dla zbadania tej sprawy.

Na tem przewodniczący zamknął posiedzenie o godz. 12 m. 30. B. S.

Podziękowanie.

Dr. Ceglowskiemu, Dr. Cichockiemu,
Dr. Pawłowskiemu za tak poważną
operację oraz drogiemu dr. Sulikow-
skiemu za troskliwą opiekę w cza-
sie choroby jak również intenden-
towi szpitala Św. Trójcy p. Szpech-
towi, składamy tą drogą serdeczne
podziękowanie.

A. S. Marszałowie.

Kalisz, dn. 5/II 1925 r. 319

ZABAWE MASKARADOWA urząda dziś (7-go lutego) Tow. Młodzieży Ewangelickiej dla swych członków, ich rodzin i wprowadzonych gości.

Z CHORU SW. CECYLJI.

Tow. Spiewacze im. Sw. Cecylji urząda w pozostałe niedziele Karnawału (tj. 8. 15. i 22 lutego) we własnym lokalu przy Al. Józefiny Nr. 23, dom p. Frenkla zabawy taneczne dla członków i ich rodzin.
Początek o godz. 6 wiecz. — Wejście 1 złoty.

S. I. U. B.
W Kościele ewangelickim w Warszawie odbył się ślub p. Aleksandra Wilhelma Hindemitta, Kaliszana, z p. Stefanją Mery.

STOW. KULTURALNO OSWIATOWE P. P. w KALISZU.

Dnia 23 lutego 1925 r. w odpowiednio udekorowanej sali Stow. Rzem. odbędzie się Wielka Zabawa Taneczna, na której jak corocznie, wszyscy zabawić się będą mogli. Bułki zaopatrzone obficie. Strój wizytowy wzgl. maseczki, które bardzo chętnie widziane będą.
Do tańca przygrywać będzie orkiestra własna.

ALARMUJĄCA POGŁOSKA.

Zarząd fabryki „Wagon“ w Ostrowie zawiadomił Magistrat Kaliski, że od 1-go czerwca pociąg międzynarodowy Parыз—Warszawa skierowany będzie na linię Szwałków—Kutno, wskutek czego mieszkańcy miejscowości położonych na linii Poznań—Kalisz i Kalisz—Łódź—Warszawa będą pozbawione dogodnego połączenia. Wiadomość ta jest niecisła i podlega sprostowaniu.

Podczas ostatniego pobytu Min. Kolei w Kaliszu konferowaliśmy w tej sprawie z czynnikami kompetentnymi i możemy naszych czytelników uspokoić, że linja Szwałków—Kutno nie jest i nie będzie w najbliższej przyszłości gotową do przebiegu pociągów pociesnych, że w roku bieżącym powiększoną będzie liczba pociągów na tamtej linii i nieco zwiększoną szybkość, co już nastąpiło, że pociąg międzynarodowy w każdym razie kursować będzie po obecnej linii, jednakże projektowana jest od zmiany rozkładu tj. od 1-go czerwca wprowadzenie na linii kaliskiej drugiego dziennego pociągu pociesznego, w celu ułatwienia komunikacji pomiędzy Poznaniem i Warszawą.

WARUNKI PRZYJMOWANIA PODOFCEROW REZERWY DO KORP. OCHR. G.

Wskutek demobilizacji, a potem zastoju w przemyśle i handlu oraz redukcji oszczędnościowej zarówno w urzędach państwowych, jak i instytucjach prywatnych — szereg wykwalifikowanych i dzielnych podoficerów znajdujących się obecnie w rezerwie, pozostało bez pracy i ubiega się o powrót do armji. Wobec utworzenia Korpusu Ochrony Granicznej podoficerowie ci mają obecnie możliwość wstąpienia do K.O.P. w charakterze podoficerów zawodowych na warunkach następujących: podoficerowie rezerwy którzy ubiegają się o przyjęcie do K.O.P. na stanowiska podoficerów zawodowych powinni wnieść podanie do właściwego P.K.U. o przyjęcie ich do służby czynnej w wojsku z przeznaczeniem do Korpusu Ochrony Pogranicza.

Warunki: 1) nie przekraczalny 28 rok życia, 2) odbyta służba wojskowa ustawowo przewidziana i uzyskany co najmniej podoficerski stopień korpusty, 3) nienaganna opinja z okresu służby w wojsku polskim, 4) ukończona szkoła podoficerska pułkowa z wynikiem dostatecznym, 5) świadectwo komisji lekarskiej o zupełnej zdolności do służby wojskowej zarówno pod względem fizycznym jak i psychicznym, 6) dokładna znajomość języka polskiego w słowie i piśmie arytmetyka z zakresu czterech działań, oraz ogólne wiadomości z geografji i historii Polski. Jeżeli podoficer rezerwy nie ukończył szkoły podoficerskiej a posiada wszystkie inne warunki, przyjęty będzie w charakterze nadterminowego i dopiero po ukończeniu 3-miesięcznego kursu wvskolenia o postępie dobrym zostanie zatwierdzony w posiadanej szarzy, jako podoficerowie rezerwy u-

PANIE CAŁEGO ŚWIATA

**przekonały się, że najlepszym
środkiem odmładzającym jest
Krem Radium-Lenoir 72.**

Preparat ten dokonał prawdziwego przewrotu w kosmetyce, bowiem po 2 tygodniach usuwa na zawsze: zmarszczki, pieg, plamy, wagner i inne braki cery. Sprzedają składy apt. Mossakowskiego, Kiernickiej, Głębskiego, Mrowińskiego, Pawłowskiego, Majerana i perfumerja Blaucwirna. Tamże przeciw rażącej czerwoności rąk i twarzy oraz przeciw pękaniu i szorstkości naskórka **Krem Talmis**, niezastąpiony w porze zimowej i jako uzupełnienie kuracji cery. **Puder Radium-Lenoir 72** najsubtelniejszy i najefekowniejczy ze wszystkich znanych pudrów.

269

KRONIKA

— Irena Solska otwiera podwoje nowego teatru Rzem. Chrześcijańskich

We wtorek, dnia 10 lutego europejskiej sławy artystka polska Irena Solska-Groszerowa, w otoczeniu zespołu artystów Warszawskich otwiera podwoje nowego teatru Rzemieślników Chrześcijańskich (Piekariska 7). Przy nowych wspaniałych dekoracjach i oryginalnych własnych kostjumach, Święta artystka Irena Solska ukaże się w swojej najlepszej kreacji w sztuce Karola Schonherra pt. „Opetana”. Sztukę niniejszą zalicza Solska do bogatego repertuaru swej kariery. Przyjazd wzbudził duże zainteresowanie. Bilety od 1 do 7 zł., sprzedaje cukiernia p. Mayera. P. Solską przywozi dyrekcja teatralna Donata Kręzła w Warszawie.

— ODZNACZENIE.

Prezydent Rzeczypospolitej zezwolił na przyjęcie i noszenie oznaki orderu jugosławińskiego Krzyża Komandorskiego Sw. Sawy dowódcy 29 p. Strzel. Kan. pułkownikowi Bronisławowi Adamowiczowi.

— DRUGA MASKARADA STRAŻACKA.

W przyszłą sobotę, 14 lutego, w Sali Słow. Rzem. Chrz. odbędzie się druga maskarada strażacka, dochód której przeznaczony zostanie na Kasę zapomóg miejscowej Straży Ogniowej Ochotniczej (w razie wypadku, śmierci etc. niezamownych strażaków). Ze względu na pożyteczny cel wpać nie należy, że Kaliszanie również tłumnie pospieszają na zabawę maskaradową, jak i na pierwszą. Liczba nagród powiększona została do 20 i to b. ładnych. Wejście od osoby tylko 3 złote. Bilety wczesniej nabywać można w cukierniach pp.: R. Kozłowskiego i S. i. R. Mayera i Szulakowskiego (ul. Wrocławska 24).

kończyć muszą 3-miesięczne kursy i dopiero po ukończeniu zostaną odesłani do K.O.P. W celu szybszego zapewnienia sobie załatwienia podań należy powołać się na liczbę 705/25 Odz. 1 Szt. Gen.

— NADEŚLANE.

Szanowny Panie Redaktorze!

Uprzejmie proszę o łaskawe pomieszczenie w „Gazecie Kaliskiej”.

Przez zazdrość — do oszczerstwa.

Zaznaczam tym wszystkim Panom, którzy się tak interesują moim futrem i rozgłaszają wieści oszczercze. Zapewne ich komunistyczne poglądy nie dają spać spokojnie i cudzą własność chcieliby chyba sobie przywłaszczać, bo inaczej nie rozumiem wygłaszanych przez nich zdań.

Radzę tym Panom, żeby tak pracowali i posiadli taki majątek, jak s.p. mój ojciec Wincenty Romuald Kryszczyński, to by ich pra-prawnuki mogliby chodzić w takich futrach.

Pierwszy raz ujrzał mnie Kalisz w tym futrze w 1920 roku po ucieczce z Ukrainy, gdy pracowałem w Syndykacie Rolniczym i Centrali Handlowej Sejmiku Kaliskiego na Ryńcu przy sprzedaży na kartki węgla.

Poświadczyć to mogą byli dyrektor S. Birkowski i zespół pracowników Centrali Handlowej jak również sama właścicielka domu, gdzie mieszkałam od 15-go listopada, 1920 r. PP. A i H. Kleindienst, Sędzina Kleindienst, R. S. i H. Kobiński, A. i B. Hulewicz i inni. Również kolonia berdyczowska w Warszawie: PP. Stolykwo Kąjetan b. Prezes „Jedności” w Berdyczowie; profesor Stolykwo Kazimierz zamieszkał na Pięknej pod Nr. 5, p. dyrektorka starsza M. Mendel

z firmy „Karol Szelkier”, zamieszkała w Zawierciu, p. Bogusław Handket Bank Polski w Tczewie. Sokoli gniazda berdyczowskiego zamieszkał w Warszawie: PP. Morawscy, Traczewscy, Sulkowski, Domański, Laszkiewicz, Romanowski Bądowski i inni Sokoli.

O ile ci Panowie nie odwołają podobnego oszczerstwa przez Redakcję, to będą pociągani do odpowiedzialności sądowej.

Były naczelnik sokołów gniazda berdyczowskiego.
J. KRYSZCZYŃSKI.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu, Józef Motylewski, zamieszkały w Kaliszu przy ulicy Wrocławskiej № 35 ogłasza, że w dniu 16 lutego 1925 roku od godziny 10-ej z rana w Kaliszu przy ulicy Szopena pod № 3, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: fortepianu i mebli, należących do Stanisława Grudzińskiego ocenionych na 540 zł., na zaspokojenie pretensji Aleksandra Kretowicza.

Kalisz, dnia 28 stycznia 1925 r.

328

Komornik Sądowy J. MOTYLEWSKI.

MEREŻKA

Sprowadziłam maszynę do mereżki najnowszej konstrukcji; wykonywam takową podług ostatnich wymagań. Również prowadzę pracownię abażurów. Posiadam na składzie duży wybór najnowszych fasonów.

Marja Bolesławowa

Łągiewska

ul. Narutowicza № 6,

przy Rozmaruku.

331

Nowa niska opłata celna daje możliwość najkorzystniejszego nabywania towarów austriackich na

**8. Wiedeńskich
Targach Międzynarodowych
(Targi wiosenne)**

8 — 14 marca 1925 r.

Duży wybór wyrobów zagranicznych z 16-tu państw.

125.000 nabywców, z których 25.000 cudzoziemców z 70-ciu państw. Znaczne ustępstwa w podróży na austriackich kolejach.

Przekroczenie granicy za uprzednim opłaceniem wizy za Kor. austr. 15.000 — (0,25).

Informacji udziela:

Wiener Messe A. G., Wien VII, jak również honorowe przedstawicielstwa i oficjalne urzędy informacyjne w

ŁODZI: **Międzynarodowe Transportowe Tow. Akc. SCHENKER & C-o,** Pomorska 21.

Leon Finkenstein, Sienkiewicza 28.

258

Dnia 8 lutego b. r.

w Banku Ziemi Kaliskiej

odbędzie się

Roczne Walne Zgromadzenie

Towarzystwa Gimnastycznego „SOKÓŁ”

Pierwszy termin zebrania o godz. 1-ej w południe, drugi termin ostateczny o godz. 4-ej po południu.

Ze względu na doniosłość obrad Zarząd uprasza o liczne zebranie się Członków.

277

INTELIĞENTNA izraelitka

z poważnymi referencjami poszukuje posady do zarządu domem lub do dzieci. Wiadomość: Wiejska 7 m. 6 od godz. 4 do 7 wiecz. 327

Zgubiono tymcz. dowód osob. L. 82/Sz. wydany przez Urz. Gm. Zborów p. Kalisz. Leg. na odzn. 4. p. Ul. L. 51 Leg. Krzyża Walecz. L. 9817. Karta mob. L. 13. Leg. na znacz. pamiątk. dyw. Biał. Litew. i front. Wniosek na ziemię i legitym. na odznakę za pobyt na froncie. Wszystko wystawione przez Dow. 4 P. U. na imię porucznika rezerwy Stanisława Szumskiego. 330

Uwaga! W celach oszczędnościowych fabryka wypuściła na rynek pastę „Mary” w dużych puszkach znaną w handlu pod Nr. 4. „Mary” Nr. 4 zawiera 7 puszek małych i kosztuje 80 gr., w sprzedaży detalicznej. 338

Sprzedam plac

przy zbiegu ulic Widok i Staszycy. Obszar 3.700 łokci kwadratowych. Oferty z zaofiarować Dzierżawski, Warszawa, Śniadeckich 18. 306

Jest do sprzedania

we wsi Szymany, gm. Piekary, pow. Tureckiego, 7 morgów 178 prętów ziemi ornej u właściciela Wincentego Nowickiego, ziemia ta objęta jest tabelą likwidacyjną. Cena przystępna.

Wszelkiej wiadomości udziela Józef Góźdz, Kalisz, ul. Kościuszki № 5, u którego proszę się zgłaszać. 156

Stenografji

wyucza listownie szybko i najdokładniej (gwarancja) Instytut Stenograficzny, Warszawa, Mokotowska 39. Żądacie obszernych bezpłatnych prospektów. 292

Dom Ustków poczta i telefon Warta. Poleca na sezon wiosenny **szczepy drzew owocowych i ozdobnych**

w wyborowych gatunkach oraz większą ilość dziczek, czereśni i jabłoni. 283

Do sprzedania motor na gaz ssany

od 18 do 20 koni w dobrym stanie.

Oferty składać w Redakcji „Gaz. Kal.”, pod lit. L. 302

Zgineła książka wojskowa

wydana przez P.K.U. w Łodzi, na imię Majer Kaczke, rocznik 1896. 315

Pokój umeblowany

słoneczny do wynajęcia Aleja Józefiny 17, 2 piętro 295

Kuchnie nowego fasonu. Nowy model kuchni, jadalni, sypialki, biblioteki oraz różnego rodzaju meble poleca:

J. Bachman

Kalisz, Wrocławska 45, 278

Do odstąpienia Kasa

ogniotrwała, uszkodzona za Niemców, wiadomość Babina 3, 1-sze piętro, mieszkanie Parczewskiego. 296

Zakład Ogrodniczy

Józefa Kowalskiego

w Kaliszu, ul. Dobrzecka Nr. 28, (egz. od 1901 r.)

Mam zaszczyt zawiadomić Szan. Publiczność, że w dniu 7-go lutego r. b., mój

sklep kwiatów został przeniesiony

z ulicy Wrocławskiej Nr. 28 na tą samą ulicę pod Nr. 35 (dom p. A. Handkego) i polecam się nadal łaskawym względom

332

JÓZEF KOWALSKI.

A. CHARTAN,

Główny Rynek 33.

Poleca P. T. po cenach konkurencyjnych:

Walizki, Nesessery, Maniucy, Torebki damskie, Papierońnice, Portfele, Portmonetki, Teki, Rękawiczki, Parasole oraz wszelkie przybory podróżne.

Stale nowości krajowe i zagraniczne.

Zwiedzenie sklepu nie obowiązuje do kupna. 320

Składajcie ofiary na inwalidów wojennych.